

ศึกษาผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ

หนังสืออ้างอิง
เฉพาะในห้องสมุด

วราภรณ์ ทิณเกิด

7/00009022

11 ส.ย. 2547

178329

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2545

ISBN 974-9570-54-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ลัดดา สุขปรีดี)

.....กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร สังขชาติ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ลัดดา สุขปรีดี)

.....กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร สังขชาติ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอม ทับศรี)

.....กรรมการ

(ดร.ฉันทนา จันทวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 15 เดือน ๗/๗๑ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ลัดดา สุขปริดี ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และรองศาสตราจารย์ ดร.กชกร สังขชาติ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอม ทับศรี และ ดร.ฉันทนา จันทวงศ์ กรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสระโบสถ์และสมาชิกชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสระโบสถ์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจซึ่งสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

วรารณ ทัศนเกิด

38920770 : สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ : การดูแลตนเอง / ผู้สูงอายุ

วรารักษ์ ทิมเกิด : ศึกษาผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเอง ในผู้สูงอายุ (EFFECTS OF SELF – CARE BEHAVIOR PROMOTION PROGRAM FOR THE ELDERLY) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ถัดดา สุขปรีดี, กศ.ม., สมโภชน์ อนนกุลสุข, กศ.ค., กษกร สังขชาติ, Ed.D. 149 หน้า. ISBN 974-9570-54-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ เพื่อเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมหลังเข้าร่วมโปรแกรม และ 2 สัปดาห์หลังเข้าร่วมโปรแกรม เพื่อเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย สมาชิกชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน และกลุ่มควบคุม 15 คน โดยดำเนินการทดลองแบบ Pretest – Posttest Control Group Design การวิเคราะห์ข้อมูล หาประสิทธิภาพของโปรแกรม ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการหาค่าความถี่ ร้อยละ ระดับความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ใช้วิธีการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบความแตกต่างของลำดับคะแนนเฉลี่ย ความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้การทดสอบ Mann - Whitney U Test เปรียบเทียบความแตกต่างของลำดับคะแนนเฉลี่ยความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม หลังเข้าร่วมโปรแกรมและ 2 สัปดาห์หลังเข้าร่วมโปรแกรม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธี Friedman

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ หลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าคะแนนก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุหลังเข้าร่วมโปรแกรมของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

38920770 : MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY;

M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORD : SELF-CARE / ELDERLY

WARAPORN TINGERD: EFFECTS OF SELF-CARE BEHAVIOR PROMOTION PROGRAM FOR THE ELDERLY. THESIS ADVISORS: LADDA SOOKPREEDEE, M.Ed., SOMPOCH ANEGASUKHA, Ed.D., KOCHGORN SUNGKCHAD, Ed.D. 149 P. ISBN 974-9570-54-5

This research was aimed to study the result in application of self-care behavior promotion program for the elderly, to compare their knowledge and self-care behavior between before and after the experiment, and 2 weeks after having associated to the program, and also to compare their knowledge and self-care behavior between an experimental group and a control group. The sample consisted of 30 elderly members of Sa Bot Hospital, Sa Bot District, Lop Buri Province. Those samples were assigned into 2 groups : 15 persons in the experimental group, and 15 persons in the control group. The research design was Pretest-Posttest Control Group Design. The data were analyzed by mean of percentage for its efficiency; the general data of sample groups by percentage, frequency; the knowledge level and self-care behavior by frequency, mean; the comparing of their knowledge and self-care behavior between experimental group and the control group by Mann-Whitney U Test; the comparing of differentiated average scores of their knowledge and self-care behavior between before and after the program, and 2 weeks after associated to the program, by Friedman Test.

The results of the research indicated that the knowledge and self-care behavior score of the elderly after the program was higher than that of before applying the program statistically significant at .05 level. Their knowledge and self-care behavior score after the program of the experimental group was higher than that of the control group statistically significant at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการดูแลตนเอง.....	14
พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ.....	18
แนวคิดและทฤษฎี.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง.....	40
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การสร้างเครื่อง.....	46
การดำเนินการทดลอง.....	52

แบบแผนการทดลอง.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	77
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก.....	85
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	144
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	149

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แผนการทดลอง.....	54
2	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ.....	57
3	คะแนนด้านความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	59
4	ระดับความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	60
5	คะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	61
6	ระดับพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	62
7	การเปรียบเทียบความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ก่อนทดลอง หลังทดลอง และ 2 สัปดาห์หลังทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	63
8	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุของกลุ่มทดลอง.....	64
9	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ก่อนทดลอง หลังทดลอง และ 2 สัปดาห์หลังทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	64
10	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุของกลุ่มทดลอง.....	65
11	การเปรียบเทียบความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ก่อนทดลอง หลังทดลอง และ 2 สัปดาห์หลังทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	66
12	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ ก่อนทดลอง หลังทดลอง และ 2 สัปดาห์หลังทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	67
13	แสดงเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรกของประสิทธิภาพของ โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ.....	86
14	แสดงเกณฑ์มาตรฐานของ 80 ตัวหลัง ของประสิทธิภาพของ โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ.....	86
15	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ความรู้การดูแลตนเองของผู้สูงอายุ กับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	87

16	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการลงคะแนนจุดตัดของแบบสัมภาษณ์ความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุ.....	88
17	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสัมภาษณ์วัดความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุ.....	89
18	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการลงคะแนนจุดตัดของแบบสัมภาษณ์ความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุ เพื่อนำแบบสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น.....	92
19	แสดงการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความรู้การดูแลตนเองในผู้สูงอายุ.....	93
20	แสดงการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ.....	95
21	แสดงคะแนนรายข้อเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ.....	97
22	แสดงคะแนนรายคนเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเองใน ผู้สูงอายุ.....	98

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โครงสร้างของพฤติกรรมระหว่าง การรับรู้ความสามารถตนเองและความคาดหวัง ในผลลัพธ์.....	26